

Artuklu Kurdology

Artuklu Kurdology

Çocuk ve İlkgençlik Edebiyatı Özel Sayısı
Jimara Taybet ya Edebîyata Zarok û Nûciwanan
Special Issue of Children's and Youth Literature

Periodical Journal for Kurdish Studies

18

January 2025

e-ISSN: 3062-0236

MARDİN ARTUKLU
ÜNİVERSİTESİ
TÜRYİYE'DE YAŞAYAN DİLLER
ENSTİTÜSÜ

Artuklu Kurdology
e-ISSN: 3062-0236
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/artuklukurdology>

SAYI / JIMAR: 18 **ISSUE: 18**

Ocak/Rebendan 2025 January 2025

Yayıncı / Weşanger **Publisher**
Mardin Artuklu Üniversitesi/MAÜ Press Mardin Artuklu University /MAU Press
<https://www.artuklu.edu.tr/mauyayinevi> <https://www.artuklu.edu.tr/mauyayinevi>
puplisher.maupress@artuklu.edu.tr puplisher.maupress@artuklu.edu.tr
@mauyayinlari @mauyayinlari

Kapsam / Qeware **Scope**
Kürt Çalışmaları / Xebatên Kurdî Kurdish Studies

Periyot / Periyod **Period**
Artuklu Kurdology yılda iki kez (Mart-Eylül) yayımlanan Artuklu Kurdology is a peer-reviewed academic journal
hakemli akademik bir dergidir. published biannually (March-September).

Yayın Dili / Zimanê Weşanê **Publish Language**
Türkçe, Kürtçe, İngilizce Turkish, Kurdish, English

Dergi Politikası / Polîtîkaya Kovarê **Journal Policy**
Artuklu Akademi Dergisi en az iki hakemin görev aldığı çift Artuklu Akademi Journal uses the model of double-anonymi-
tarafı kör hakemlik sistemini kullanır. zed peer review, which has the duty of at least two reviewers.

Açık Erişim - CC-BY-NC lisansı / Gihîna Vekirî **Open Access- CC-BY-NC**
Hakem kimlikleri gizli tutulur ve yayımlanmaz. The identities of reviewers are hidden and not published.

Yazarlar, çalışmalarının telif hakkına sahiptirler. Authors retain the copyright of their work.

Artuklu Akademi APA 7 atf sistemini benimser. Artuklu Akademi Journal adopts the APA 7 Citation System.

Yazıların hukuki sorumluluğu The legal responsibility of the articles
yazarlarına aittir. belongs to the authors.

Artuklu Kurdology'nin tüm giderleri Mardin Artuklu University covers all expenses
Mardin Artuklu Üniversitesi tarafından karşılanır. of the Artuklu Kurdology.

Hiçbir ad altında yazarlardan ücret talep edilmez. No fee is charged from the authors under any name.
Dergide makalesi yayınlanan yazarlara da No fee is paid to the journal authors
herhangi bir ücret ödenmez. whose articles are published.

Derginin Eski Adı / Navê Berê yê Kovarê **Previous Title**

The Journal of Mesopotamian Studies (JMS) Yayınlanan The Journal of Mesopotamian Studies (JMS)
Sayılar: 1 (2016) – 16 (2024) Range of Publication: 1 (2016) – 16 (2024)

Önceki ISSN: 2142-6659 **Former ISSN:** 2142-6659
Önceki e-ISSN: 2687-6388 **Former e-ISSN:** 2687-6388

İletişim / Têkilî **Contact**
Mardin Artuklu Üniversitesi Mardin Artuklu Üniversitesi
Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü
MARDİN / TÜRKİYE MARDİN / TÜRKİYE
jms@artuklu.edu.tr jms@artuklu.edu.tr
+90 482 212 98 84 20 +90 482 212 98 84 20

Artuklu Kurdology

e-ISSN: 3062-0236

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/artuklukurdology>
Sayı/Jimar/Issue: 18 (2025)

Çocuk ve İlk Gençlik Edebiyatı Özel Sayısı
Jimara Taybet ya Edebîyata Zarok û Nûciwanan
Special Issue of Children's and Youth Literature

İmtiyaz Sahibi / Owner

Prof. Dr. İbrahim ÖZCOŞAR

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0776-4129>
ibrahimozcosar@artuklu.edu.tr

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü / Managing Editor

Doç. Dr. Mustafa ASLAN

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-1543-3154>
mustafaaslan@artuklu.edu.tr

Editör / Editor-in-Chief

Doç. Dr. Ahmet KIRKAN

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-3885-5218>
ahmetkirkkan@artuklu.edu.tr

Özel Sayı Editörü / Special Issue Editor

Doç. Dr. Kenan SUBAŞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-7744-1646>
kenansubasi@artuklu.edu.tr

Editör Yardımcısı / Assistand Editor

Dr. Şehmus KURT

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-1083-8133>
sehmuskurt@artuklu.edu.tr

Tasarım / Design

Rıdvan TURGUT

Mardin Artuklu Üniversitesi Türkiye'de Yaşayan Diller Enstitüsü'nün bilimsel bir yayım organı olan Artuklu Kurdology dergisi, uluslararası hakemli bir dergi olup yılda iki sayı (Mart- Eylül) olarak yayımlanır. Dergide Kürt kültürü, dili ve edebiyatı alanlarında akademik nitelik taşıyan ve Türkçe, Kürtçe ve İngilizce dillerinde yazılan bilimsel çalışmalara yer verilir.

Artuklu Kurdology dergisinde yayınlanan makalelerin içeriğinden yazarları sorumludur.

Artuklu Kurdology is publication of The Institute of Living Language of Mardin Artuklu University. Artuklu Kurdology is an international peer-reviewed journal published semi-annually (March-September). The scientific research on Kurdish culture, language and literature written in Turkish, Kurdish and English languages are published in Artuklu Kurdology.

Authors are responsible for the content of articles published in Artuklu Kurdology.

Dizinlenme Bilgileri / Indexing

Editör Kurulu – Editorial Board

Prof. Dr. Abdurrahman ADAK
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-9124-1605>
abdurrahmanadak@artuklu.edu.tr

Prof. Dr. M. Zahir ERTEKİN
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-3519-9892>
zahirertekin@hotmail.com

Prof. Dr. Mustafa ÖZTÜRK
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0637-8760>
mustafaozturk@artuklu.edu.tr

Doç. Dr. Salih AKIN
UNİVERSİTE DE ROUEN
Fransa
<https://orcid.org/0009-0002-7631-1596>
salih.akin@univ-rouen.fr

Doç. Dr. Bakhtiar SAJJADİ
KURDİSTAN UNİVERSİTY
İran
<https://orcid.org/0000-0002-6483-5803>
b.sajadi@uok.ac.ir

Doç. Dr. Ahmet GEMİ
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-4124-5525>
ahmetgemi04@gmail.com

Doç. Necat KESKİN
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0884-1309>
necatkeskin@artuklu.edu.tr

Doç. Dr. Yakup AYKAÇ
VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-2602-484X>
yakup.aykac@yyu.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Shahab VALİ
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0580-1598>
vali.shahab@gmail.com

Alan Editörleri - Section Editors

Alan Editörü (Dil ve Gramer) - Section Editor (Language and Grammar)

Dr. Mehmet YONAT

MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-8576-7486>
mehmetyonat@artuklu.edu.tr

Alan Editörü (Klasik Edebiyat) - Section Editor (Classical Literature)

Doç. Dr. Yakup AYKAÇ

VAN YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-2602-484X>
yakup.aykac@yyu.edu.tr

Alan Editörü (Modern Edebiyat) - Section Editor (Modern Literature)

Dr. Arş. Gör. Ümran ALTINKILIÇ

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-1308-2271>
umranaltinkilic@artuklu.edu.tr

Alan Editörü (Folklor) - Section Editor (Folklore)

Doç. Necat KESKİN

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0884-13>
necatkeskin@artuklu.edu.tr

Alan Editörü (Kültürel Çalışmalar) - Section Editor (Cultural Studies)

Dr. Öğr. Üyesi Shahab VALİ

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-0580-1598>
vali.shahab@gmail.com

Kürtçe Dil Editörleri (Kurmanji) - Kurdish Language Editors (Kurmanji)

Dr. Güneş KAN

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-7097-6047>
guneskan@artuklu.edu.tr

Dr. Arş. Gör. Sevda ORAK REŞİTOĞLU

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-7662-9962>
sevdaorak@artuklu.edu.tr

Dr. Resul GEYİK

MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-3516-098X>
resulgeyik@artuklu.edu.tr

Kürtçe Dil Editörü (Sorani) - Kurdish Language Editor (Sorani)

Doç. Dr. Zülküf ERGÜN

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-8784-5636>
zukkufergun@artuklu.edu.tr

Kürtçe Dil Editörü (Zazakî) - Kurdish Language Editor (Zazakî)

Dr. Arş. Gör. Pınar YILDIZ

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-8175-0879>
pinaryildiz@artuklu.edu.tr

İngilizce Dil Editörü - English Language Editor

Dr. Arş. Gör. Ziyattin YILDIRIMÇAKAR

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-4809-511X>
ziyattinyildirimcakar@artuklu.edu.tr

Türkçe Dil Editörü - Turkish Language Editor

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet YALÇINKAYA

MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-4473-0078>
mehmetyalcinkaya@artuklu.edu.tr

Kitap Kiriği Editörü - Book Review Editor

Dr. Mesut ARSLAN

MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-7929-0631>
mesutarслан@artuklu.edu.tr

Etik Editörü - Ethic Editor

Doç. Dr. Kenan SUBAŞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-7744-1646>
kenansubasi@artuklu.edu.tr

Mizanpaj Editörü - Layout Editor

Arş. Gör. Ferhat YILMAZ

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0009-0000-4737-4665>
ferhatyilmaz@artuklu.edu.tr

İndeks Editörü - Indexing Editor

Dr. Şehmus KURT

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-1083-8133>
sehmskurt@artuklu.edu.tr

Web Sitesi Editörü - Web Page Editor

Dr. Arş. Gör. Ziyattin YILDIRIMÇAKAR

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0003-4809-511X>
ziyattinyildirimcakar@artuklu.edu.tr

Sosyal Medya Editörü - Social Media Editor

Arş. Gör. Ferhat YILMAZ

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0009-0000-4737-4665>
ferhatyilmaz@artuklu.edu.tr

Danışma Kurulu / Advisory Board

Prof. Dr. Abdulhalim AYDIN

FIRAT ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-9411-6869>
halimaydin@firat.edu.tr

Prof. Dr. Farouk ISMAIL

FREİE UNİVERSTAT - Almanya
<https://orcid.org/0000-0002-0574-6050>
farouk.ismail@fu-berlin.de

Prof. Hayrullah ACAR

MARDİN ARTUKLU UNIVERSITY - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0001-5263-7765>
hayrullahacar@artuklu.edu.tr

Prof. Dr. Mehmet Mesut ERGİN

DICLE ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-5923-5731>
emesut@dicle.edu.tr

Prof. Dr. Mehmet Nesim DORU

ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ - Türkiye
<https://orcid.org/0000-0002-3519-7654>
mehmetnesim.doru@asbu.edu.tr

CONTENT / NAVEROK / İÇİNDEKİLER

Research Articles / Gotarên Lêkolînî / Araştırma Makaleleri

Temayên Pirsgirêknave di Edebîyata Zarokan de

Çocuk Edebiyatında Sorun Odaklı Temalar

Problem-Oriented Themes in Children's Literature

Ferhat ÇİFTÇİ..... 12-35

Şopa Kovara Nûbiharê ya li ser Edebîyata Zarokan di Kovargerîya Kurdî de

Kürt Dergiciliğinde Nûbihar Dergisi'nin Çocuk Edebiyatı Üzerindeki İzleri

Traces of Nubihar Journal on Children's Literature in Kurdish Journal Publishing

Türkan TOSUN 36-64

Li Gor Pîvanên Edebîyata Zarokan Nirxandina Çîrokên Çetoyê Zêdo yên ji bo Zarokan

Çetoyê Zêdo'ya Ait Çocuk Öykülerinin Çocuk Edebiyatı Ölçütleri Çerçevesinde Değerlendirilmesi

Evaluation of Çetoyê Zêdo Children's Stories According to Children's Literature Criteria

Aydın MERAL..... 65-82

Translation / Werger / Çeviri

Cîhana Lêkolînên Edebîyata Zarokan a ku Her Diçe Berfirehtir Dibe

The Expanding World of Children's Literature

Peter HUNT..... 83-96

Pênasekirina Edebîyata Zarokan û Zarokatiyê

Defining Children's Literature and Childhood

Karin LESNIK-OBERSTEIN..... 97-109

Book Review / Danasîna Pirtûkan / Kitap Değerlendirme

Girr û Gallî Mindalanî Kurd Dîrokçeya Çapemenî û Medyaya Zarokan a Kurdî

Neslihan GÜNEŞ EROL..... 110-115

JI EDÎTOR

Piştî avabûna dibistanên nûjen ku bi destê netewedewletan hatin avakirin, zarokatî û xwendekarî bûne du diyardeyên nêzmana. Vê yekê jî kir ku divê zarok fêrî xwendinê bibin û cihê herî minasib jî ji bo wan dibistan bû. Di serî de ferqeke wisa xuyayî di nav edebîyata giştî û edebîyata zarokan de nebû. Çimkî hîn zarok û alema zarokatîyê baş nehatibû nasîn, loma berhemine xisûsî ji bo zarokan pir kêr bûn. Ji ber vê yekê di serî de hin klasîkên cihanê alema edebî ya zarokan dixemiland. Herweha berhemên edebîyata gelî û nexasim çîrokên gelî di serî de ew berhem in ku ji bo zarokan hatine berhevkerin, jinûvenivîsandin, wênekirin û çapkirin. Helbet weku hemû qadên edebîyatê, edebîyata zarokan jî bi demê re gelek nexş û nemûşên nû li xwe girtin, cureyên nû tê de hatin nivîsandin û bi pedagojîyê re li hev kir û hem bû qadeke serbixwe hem jî bû qadeke navdîsîplînî. Lê nêzî du sed salan e ku hîn jî tesîra dibistanan, perwerdeya neteweyî ya li ser edebîyata zarokan kêr nebûye. Bi kurtî ger perwerdeya bi zimanekî di nav sîstema perwerdeyê de ji xwe re cih dîtibe û pê re edebîyata zarokan a wî zimanî jî xwendekar û qadeke geşedanê peyda dike.

Tecrubeya zimanê kurdî di vê biwarê de weku qedera kurdan bûye, geh biriqiye geh çilmisiye, li hin perçeyan geşe daye û li hin perçeyan jî ketiye xeweke kûr. Loma di nav kurdan bi giştî de edebîyata zarokan weku hev bi pêş neketiye û nebûye xwedî nivîskar, xwendevan û berhem. Di nav kurmancîya Bakur de çend serdem hene ku edebîyata zarokan bûye xem û pêdivîyek. Xisûsen di salên 1930yî û şûnde li nav kurdên Sovyetê bi berhemên wergêran û telifê û di nav kitêbên dersan de edebîyata zarokan ji bo xwe geşedanekê peyda kiriye. Herçiqas di serê salên 1900î de rewşenbîrên kurdan li Stenbolê û Şamê xwestibin kurdî jî vê qadê bêpar nehêlin û ji zarokan re helbest û çîrokên nû binivîsîn jî ev daxwaz yan jî plan neçûye serî û ketiye xeweke giran heya salên 1980yan ta ku kurd koçî Ewropayê kirine û li wir zimanê kurdî pir kêr be jî di nav dibistanên Ewropayê de cih cihan hatiye xwendin. Ev yek jî bûye sebeb ku kurd ji nû ve rûnin û ji bo zarokan helbest, çîrok, rêzeçîrok, kovar û metnên pedagojîk yê perwerdekarîyê binivîsin û çap bikin. Vê geşedanê piştî salên 1990î li Tirkîyeyê jî hêdî hêdî ji xwe re rêyek dît û nexasim piştî salên 2000î di gel ku di sîstema perwerdeya Tirkîyê de zimanê kurdî tuneye jî bi awayekî lawaz be jî berhem hatine nivîsin û weşanxaneyên teybet bo zarokan hatin avakirin û pir hêdî be jî ji bo herka xwe rêyek bo xwe peyda kir.

Di edebîyatê de serkeftin, pêşketin û nivîsandina berhemên balkêş, tenê bi ceribandina nivîsê bi pêş nakeve, di edebîyata zarokan de jî ev li dar e. Herçiqas xwendevanên vê biwarê di kurdî de kêr bin jî rexneya edebîyatê û nirxandina berhemên edebîyata zarokan li gorî pedagojîyê, estetîka edebîyatê û rastî û îzafîyeta zarokan divê bîn nirxandin û rexnekirin da ku ji aliyê çawanî û kalîteyê ve ev qad bi pêş keve û xwendevan bigihêjin berhemên hêjatir. *Artuklu Kurdology* bi hejmarê xwe ya 18em xwest ku ji bo edebîyata zarokan a kurdî derîyê rexne û analîzê veke û ji aliyê teorî û pênaseyê ve hin rêgez û çarçoveyan li qadê zêde bike. Loma bi vê mebestê di vê hejmarê de sê gotarên vekolînî, du gotarên wergêranê û gotareke danasîna kitêbeke di vî warî de belav dike. Em li vir ji wan gotaran bi kurtî dikarin wiha behs bikin:

Gotara yekem a di kovarê de ji aliyê Ferhat Çiftçi ve hatiye nivîsin bi sernavê “Temayên Pirsgirêknavend di Edebîyata Zarokan de”. Çiftçi di vê gotarê de xwestiye destnîşan bike ka di edebîyata zarokan a kurmancî de temaya pirsgirêknavend çawa hatiye honandin û pêşkêşkirin. Di gel aliyên qels û serkeftî çend çîrok û helbestên kurmancî nirxandine û gihiştîye encamekê.

Di gotara duyem de Tûrkan Tosunê li ser edebîyata zarokan a di kovara Nûbiharê de de xebateke bi navê “*Şopa Kovara Nûbiharê ya li ser Edebîyata Zarokan di Kovargerîya Kurdî de*” pêk anîye. Tosun li vir ketiye nav hûrgiliyên kovarê û nexasim nivîsên ji bo zarokan hatine nivîsin, vîzyon û mîsyona kovarê ya di vî warî de nirxandiye û gihiştîye encamekê.

Gotara sêyem ji aliyê Aydın Meral ve bi sernavê “Li Gor Pîvanên Edebîyata Zarokan Nirxandina Çîrokên Çetoyê Zêdo yên ji bo Zarokan” hatiye nivîsîn ku Meral li gorî pîvanên edebîyata zarokan çîrokên Çetoyê Zêdo nirxandine. Meral çîrok ji aliyê ziman, vegêranê û rastî û îzafiyeta zarokan ve nirxandine û gihiştiye encamekê.

Weku me berê jî destnîşan kir du gotar jî di vê hejmarê de wergêran in ku yek jê gotara Karin Lesnik-Oberstein e û bi sernavê “Defining Children’s Literature and Childhood” di kitêba bi navê *International Companion Encyclopedia of Children’s Literature* de hatibû weşandin û Ferhat Yılmaz ji îngilîzî ev gotar bi sernavê “Pênasekirina Edebîyata Zarokan û Zarokatiyê” wergêraye kurdî û tê de ji gelek referansên sereke pênaseya zarok, zarokatî û edebîyata zarokan heye. Gotara duyem a wergêranê ya Peter Hunt e ku bi sernavê “The Expanding World of Children’s Literature” weku destpêka berhema bi navê *Understanding Children’s Literature* hatiye nivîsandin û Dilan Taycurê ev gotar bi sernavê “Cîhana Lêkolînên Edebîyata Zarokan a ku Her Diçe Berfirehtir Dibe” wergêraye kurdî û tê de qala berfirehbûna qada edebîyata zarokan, sînor û amancên vê qadê dike. Ev her du gotar jî ji bo nasîna sînor, çarçove, amanca edebîyata zarokan dê gelek bikêrhatî be ji bo edebîyata zarokan a kurdî û nexasim ji bo nivîskarên di vê biwarê de.

Herî dawî danasîna kitêba bi navê *Girr û Gallî Mindallanî Kurd-Dîrokçeya Çapemenî û Medyaya Zarokan a Kurdî* ji aliyê Neslihan Güneş Erol ve hatiye kirin. Erol di gel danasîna kitêbê hin xalên qels ên kitêbê jî destnîşan kirine û herweha daye zanîn ku ji bo dîroka vê qadê nexasim ji aliyê çapemenî û medyayê ve asoyeke berfireh pêşkêşî xwendevanan dike.

Bêguman vê hejmarê tenê bi keda min şikil negirtiye. Di serî de nivîskar û wergêranên ku bi berhemên xwe beşdarî vê hejmarê bûn, hekem û edîtorên ku gotar xwendin, sererastkirin û bi pêşnîyazên xwe tekûztir kirin û herweha edîtorê kovarê Doç. Dr. Ahmet Kırkan û cîgirê edîtor Dr. Şehmus Kurt bi pêşnîyaz û tevkarîyên xwe di vê hejmarê de ked dan û bûn sebeb ku em vê hejmarê pêşkêşî xwendevanan bikin. Ez spasdarê her yek ji wan im.

Bi hêviya ku ev xebat bi lêkolînên nû bi pêş bikeve, mezintir bibe û ji bo nîfşên paşerojê bê veguheztin.

Doç. Dr. Kenan SUBAŞI

Edîtorê Hejmarê Taybet a Edebîyata Zarok û Nûciwanan

EDITORIAL

After the establishment of modern schools by nation-states, childhood and students became two similar phenomena. This also made it possible for children to be literate and the most suitable place for them was school. At first, there was no apparent difference between general literature and children's literature. Because children and the world of childhood were not yet well known, so the literary production was very low for children. That's why some of the world classics decorated the children's literary world. In addition, the works of folk literature, especially folk stories, are primarily works collected, rewritten, pictured and printed for children. Of course, like all areas of literature, children's literature has taken on many new forms and examples over time, new types have been written and agreed with pedagogy, and it has become both an independent and an interdisciplinary area. However over nearly two hundred years, the affect of schools, national education on children's literature, has not diminished. In short, if education in a language is included in the education system and children's literature of that language provides students and a development area.

The experience of the Kurdish language in this field has been like the destiny of the Kurds, it has been shining and paled, it has developed in some parts, and in some parts it has fallen into a deep sleep. Therefore, among the Kurds in general, children's literature has not developed similarly and has not had writers, readers, and products. There are several periods in Northern Kurmanji where children's literature has become a concern and a necessity. In the 1930s and later, children's literature specifically developed among Soviet Kurds with translators and textbooks. Although Kurdish intellectuals in Istanbul and Damascus in the early 1900s wanted to provide Kurds with this area and write new poems and stories to children, this request or plan did not go ahead and fell into a heavy sleep until the 1980s, when the Kurds migrated to Europe, where there was very little Kurdish language, and places were studied in European schools. This has also led the Kurds to rethink and write and publish poems, stories, stories, magazines, and educational pedagogical texts for children. This development has gradually found a way in Turkey after the 1990s, and especially after the 2000s, even though there is no Kurdish language in Turkey's education system, products have been written and special publishing houses have been established for children and have found a way for themselves very slowly.

In literature, success, development and writing of interesting works does not only improve by writing experience, and it is also the case in children's literature. Although readers of this field are scarce in Kurdish, criticism of literature and evaluation of children's literature products in accordance with pedagogy, literary aesthetics, reality and children's authenticity should be evaluated and criticized in order to develop this area in terms of quality and to reach more valuable products. *Artuklu Kurdology*, in its 18th issue, called for the opening of criticism and analysis for Kurdish children's literature and to increase some principles and frameworks in the field by theory and definition. For this purpose, it features three research articles, two translation articles and a book review in this field. Here's a brief description of these articles:

The first article in the issue is by Ferhat Çiftçi entitled "Problem-Oriented Themes in Children's Literature". In his article, Çiftçi aims to point out how the theme of the problem-centred has been established and presented in Kurmanji children's literature. He evaluated several Kurmanji stories and poems with their weak and successful sides, and reached a conclusion.

In the second article, Türkan Tosun has conducted a study on children's literature in Nubihar journal entitled "Traces of Nubihar Journal on Children's Literature in Kurdish Journal Publishing". Tosun has been included the magazine's details, especially articles written for children, evaluating the vision and mission of the journal in this regard and reached a conclusion.

The third article was written by Aydın Meral entitled “Evaluation of Çetoyê Zêdo Children’s Stories According to Children’s Literature Criteria”, in which Meral evaluated Zedeo’s stories according to the standards of children’s literature. Meral evaluated the stories in terms of language, narrative, truth, and children’s knowledge and reached a conclusion.

As we have mentioned above, two articles are translation in this issue, one of which is Karin Lesnik-Oberstein’s article entitled “Defining Children’s Literature and Childhood” which has been published in a book called *International Companion Encyclopedia of Children’s Literature* and Ferhat Yilmaz has translated this article from English under the title “Pênasekirina Edebîyata Zarokan û Zarokatiyê” into Kurdish, including many main references to the definition of child, childhood and children’s literature. The second translation article is by Peter Hunt’s entitled “The Expanding World of Children’s Literature” which has been written as the beginning of a work called *Understanding Children’s Literature* and Dilan Taycur has translated this article into Kurdish with the title “Cîhana Lêkolînên Edebiyata Zarokan a ku Her Diçe Berfirehtir Dibe”, which discusses the expansion of children’s literature, borders and objectives in this field. Both articles will be very useful for recognizing the boundaries, frameworks, and objectives of children’s literature for Kurdish children’s literature and especially for writers in this field.

Lastly, the book *Girr û Gallî Mindallanî Kurd-Dîrokçeya Çapemenî û Medyaya Zarokan a Kurdî* was reviewed by Neslihan Güneş Erol. Erol, along with the introduction of the book, has also mentioned some of the weak points of the book and has also stated that it provides readers with a broad context for the history of this area, especially by the publishing and the media.

Undoubtedly, this issue has not only been formed by my work. First of all, the writers and translators who participated in this issue with their works, the reviewers and editors who read, edited the article and made them more accurate with their suggestions, as well as the editor-in-chief Assoc.Prof. Dr. Ahmet Kırkan and Assistant Editor Dr. Şehmus Kurt with their suggestions and contributions have contributed to the issue and helped us to present this issue to the readers. I’m grateful to each of them.

With the hope that this work will be developed through new research and expand and be transferred to future generations.

Assoc. Prof. Dr. Kenan SUBAŞI

Editor of the Special Issue of The Children’s and Youth Literature